STICHTING DE HOORNSE SCHOUW

Beste Lezers

We zijn alweer in 2021 en na een prachtige winterweek met mooie wintertaferelen en ijspret, lijkt nu het voorjaar te zijn begonnen. Bij de vrijwilligers van onze stichting kriebelt het alweer en wordt er flink gewerkt aan het vaarklaar maken van de schepen. Zoals u verderop kunt lezen is dit voor de HN20 nog een hele uitdaging. Verder in deze nieuwsbrief stelt onze vrijwilliger Jan Blokker zich aan u voor en blikken we kort terug op een paar hoogtepunten van vorig seizoen. Voor het nieuwe seizoen liggen er alweer genoeg plannen, en spreken we de hoop uit u weer aan boord te mogen ontvangen en volop te kunnen varen met gasten en belangstellenden. Het bestuur wenst u veel leesplezier!

Vrijwilligers stellen zich voor.

In de vorige nieuwsbrief heeft het nieuwe bestuur zich aan u voorgesteld. We hebben hierop veel positieve reacties ontvangen en zo is het idee ontstaan ook de vrijwilligers de gelegenheid te geven zich eens voor te stellen. Deze keer de beurt aan Jan Blokker, hierbij zijn relaas.

Mijn naam is Jan Blokker, 75 jaar, en mijn hele leven al woonachtig aan Achter op 't Zand, dicht bij de haven van Hoorn, met mijn eigen schouw voor de deur. Als enige zoon van een vissersfamilie is het niet vreemd dat ik affiniteit heb met oude vissersschepen en in het bijzonder met de Hoornse schouwen. Ik ben bijna op een schouw geboren, want vanaf 1948 heeft mijn vader een schouw gehad. Ook mijn grootvader had vanaf 1916 de HN1, die nu in het bezit is van de stichting De Hoornse Schouw. Als kind was ik altijd aan boord te vinden en ging tijdens de vakanties mee naar Muiden, Huizen of Harderwijk. Vanaf 1960 heb ik een aantal jaren beroepsmatig gevist met de HN1, in het voorjaar met hoekwant en fuiken op paling, en in de zomer en winter met staande netten op snoekbaars en rode baars. Als chef-kok werkte ik op het Oostereiland en raakte betrokken bij de stichting De Hoornse Schouw toen de HN20 werd aangekocht en achter aan het eiland kwam te liggen. In 2002 ben ik gestopt met werken en was er meer tijd om op de oude zagerij (de plek waar zich nu het Centrum Varend Erfgoed bevindt) aan het werk te zijn. De schouwen van de stichting nemen jaarlijks deel aan de visserijdagen in het Zuiderzeemuseum. Tijdens dit evenement worden op traditionele wijze op de zeilen diverse oude visserijtechnieken beoefend. Hier komt mijn kennis van de visserij goed van pas. Ook maak en repareer ik de benodigde netten en zorg ik voor alle toebehoren, zoals gewichten, jonen en touwwerk. Het is geweldig om zo de kennis aan de jonge garde over te dragen. De gevangen vis wordt door mij schoongemaakt en gebakken en vindt onder de bemanningen van de schepen gretig aftrek.

Hoorn had een behoorlijke vissersvloot die vooral bestond uit schouwen, daarom is het belangrijk dat wij nog twee van deze schouwen in de Hoornse haven hebben liggen en daarom blijf ik als vrijwilliger met kennis en energie beschikbaar.

Hierbij nog een kort verhaal uit mijn actieve visserij periode:

Niet alle vis is goud waard

Het was begin jaren zestig, op een zaterdagmorgen. We stonden met de netten waar nu IJburg ligt en haalden 's morgens vroeg de eerste netten boven water, ze zaten vol met voorn en blei. Na een aantal uren halen, hadden we een schouw vol vis en netten. Vervolgens moest al die vis uit de netten gehaald worden. Het was zaterdag, dus gauw op weg naar huis. In de haven gekomen bleek dat de kooplui de vis niet wilde hebben, dus toen maar naar Huizen gevaren en de vis op de afslag gelost. 1200 pond à vier cent per pond en nog snoekbaars en baars. Uiteindelijk kwamen we 's middags laat in Hoorn aan en hebben we de netten, die erg smerig waren, nog weer uitgezet om zondagmorgen weer op te halen. De hele zaterdag, met veel extra werk en laat thuis, bracht uiteindelijk slechts 48 gulden op.

<u>Fuikenboot HN30 naar het Zuiderzeemuseum</u>

In het voorjaar van 2020 kreeg de stichting De Hoornse Schouw een verzoek van het Zuiderzeemuseum in Enkhuizen. Men wilde voor de bezoekers, en met name voor de kinderen, meer activiteiten ontplooien in het Marker haventje. Eén van de ideeën was vissen met de zegen zoals dat vroeger werd gedaan. Het museum beschikte echter niet over een geschikt scheepje. Nu had onze vrijwilliger Ben van Dijk, werkzaam in het Zuiderzeemuseum, bij de directie kenbaar gemaakt dat onze stichting over twee prachtig gerestaureerde fuikenboten beschikt, de HN1 en de HN30. Zo kwam het dat Meindert de Boer, hoofd maritieme collectie, contact met ons opnam. Vervolgens ging alles heel snel en werd overeenstemming bereikt over bruikleen van de HN30. Nu was actie geboden, want we hadden de HN30 niet actief in de vaart. Het scheepje moest worden geschilderd, vloerlaningen en roeibanken aangebracht, roeidollen gemaakt, de roeiriemen moesten van beslag worden voorzien en zelfs een gaatje gedicht. Uiteindelijk was het zover en op dinsdag, 7 juli 2020 hebben we de fuikenboot achter de schouw de HN1 van onze vrijwilliger Jan Blokker naar Enkhuizen gesleept. Met veel dank heeft het museum de boot in ontvangst genomen en al snel is het vissen met de zegen gestart en onderdeel van het programma geworden. Zo is de HN30 weer terug in haar element en actief in de visserij.

Masten hijsen

Door alle beperkende maatregelen i.v.m. corona was het voor de vrijwilligers aan het begin van het vaarseizoen lastig om aan de slag te gaan. We konden niet varen met gasten en donateurs, daarnaast mochten we ook niet met te veel mensen aan de slag in de museumhaven en op het terrein van het Centrum Varend Erfgoed Hoorn. Door onze vaste regelmaat was een dikke streep getrokken. Het ging ons echter te ver de schepen kaal in de haven te laten liggen en zo is een klein groepje aan de slag gegaan de masten weer in orde te maken.

Eerst was de HN1 aan de beurt. Nadat het voordek van een nieuwe laag dekkenverf was voorzien, ging op 30 mei de mast erop. In de weken daarna werd het scheepje verder opgetuigd en vaarklaar gemaakt.

Vervolgens was de HN20 aan de beurt en op 11 juli ging ook hier de mast omhoog. Voor alle vrijwilligers, die in de winter zo hard aan het nieuwe grootzeil hadden gewerkt, was dit een mooi moment, want nu kon het eindelijk worden getest. Een nieuw zeil proberen blijft spannend en allerlei vragen spoken door het hoofd: is het niet te groot of juist te klein, staat het goed en natuurlijk, hoe zeilt het.

Nadat het zeil was aangeslagen, verlieten beide schouwen de haven. Na een prachtig zeiltochtje onder rustige omstandigheden konden we opgelucht ademhalen, het zeil voldeed aan alle verwachtingen. Complimenten voor iedereen die er met hart en ziel aan heeft gewerkt. We hopen dat we de donateurs en andere belangstellenden komend seizoen weer kunnen laten meegenieten van een stukje ambachtelijk vakwerk.

Restauratie HN20

We noemden het al even in het stukje over het mast hijsen, onze regelmaat raakte door de corona maatregelen danig verstoord. Er was niet veel ruimte om activiteiten te ontplooien. We wilden in april de HN20 op de wal zetten voor de reguliere onderhoudsbeurt. Habbeke Shipyard te Hoorn had ons aangeboden gratis van de werfvoorzieningen gebruik te maken. Eigenaar Orm de Waard wilde met dit genereuze aanbod het Hoornse varend erfgoed graag sponseren. Inmiddels was de druk voor deze hellingbeurt wel van de ketel, omdat er toch niet gevaren kon worden.

Dit gaf ons alle tijd het schip eens grondig te inspecteren, want het vermoeden bestond dat we met een hellingbeurt van één of twee weken niet voldoende tijd zouden hebben het schip de nodige aandacht te geven. We zijn toen voor een inspectie naar scheepswerf Stofberg gevaren en met eigenaar Pils door het schip gegaan. Uit deze inspectie bleek dat ons vermoeden juist was en we hebben er toen voor gekozen het schip een winter in de loods van de werf te zetten.

In november 2020 was het zover, in Hoorn hebben we het schip helemaal afgetuigd en vervolgens is het door Jan Blokker met zijn schouw naar Enkhuizen gesleept.

Nu konden we, door de corona maatregelen met maximaal 2 man, aan de slag. Met krabbers, teerstekers en de naaldenbikker zijn we roest en oude teerlagen te lijf gegaan. Onder deze oude lagen bleek sprake van flinke roestvorming. Tevens bleek de trog, de “kist” op het visruim, dermate slecht dat deze vervangen diende te worden.

(*Inmiddels heeft Pils de oude trog verwijderd en een nieuwe functie gegeven. Het is lang geleden dat er zoveel aal in deze trog heeft gezeten).*

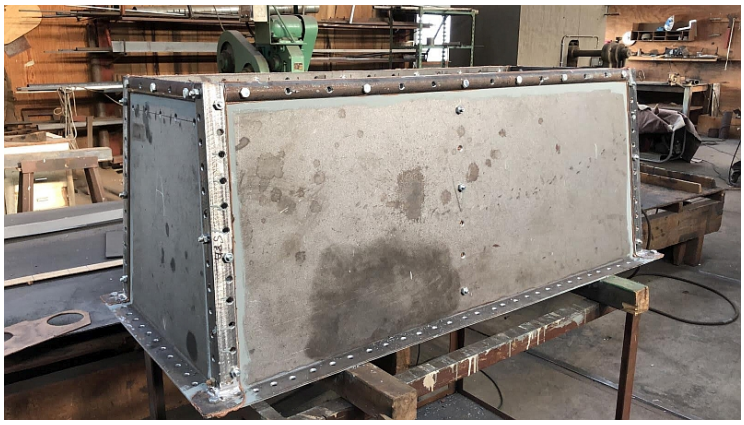

De nieuwe trog is gemaakt en is klaar om geklonken te worden.

Ook moest een deel van de oude motorfundatie worden verwijderd omdat hieronder gaten in het vlak waren ontstaan.

Zo is de onderhoudsbeurt overgegaan in een flinke restauratie, waar we nu nog druk doende mee zijn. Voor de restauratie zijn we het subsidietraject ingegaan, een uitdaging voor het nieuwe bestuur.

We zijn al een eind op weg met de restauratie en houden u natuurlijk op de hoogte. In de volgende nieuwsbrief doen we uitgebreid verslag van de gehele restauratie. We nodigen u alvast uit het resultaat komend seizoen te komen bekijken in de museumhaven.

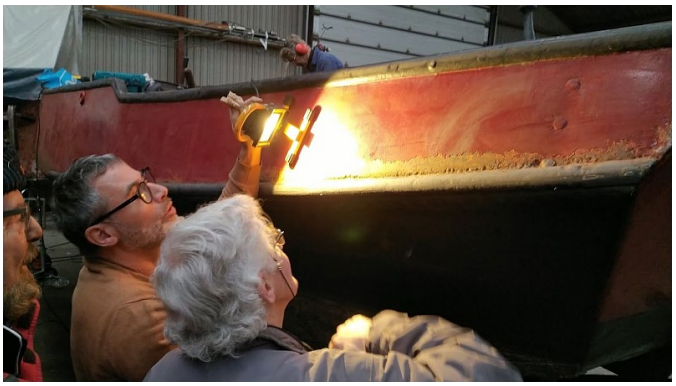

Subsidie t.b.v. de restauratie van de HN20

Om de kosten van de restauratie een beetje in de hand te houden, wordt er zoveel mogelijk werk door onze vrijwilligers gedaan.
Specifieke klussen, zoals het maken van een nieuwe trog, het weg branden van delen van de oude motorfundatie en het dichten van gaten, wordt uitbesteed.
Voor deze kosten, evenals voor de kosten van de stalling op de werf en de verf, hebben wij subsidie aangevraagd via diverse instanties.

De verwachting is, dat we maar een deel van de kosten aan subsidies ontvangen en dat de rest uit onze reserves moet komen.

Wilt u de restauratie van de HN20 financieel ondersteunen, dan is een donatie ten behoeve van de restauratie natuurlijk van harte welkom!

Bankrekening: **NL35 INGB 0006503822**
Ten name van: **Stichting De Hoornse Schouw**
Onder vermelding van: **Donatie restauratie HN20**

Nieuwe website

Op dit moment wordt er nog hard gewerkt aan een nieuwe website voor onze stichting.
Onze penningmeester Freya heeft deze website ontworpen en is inmiddels online.
Er wordt hier en daar nog gewerkt aan de inhoud, zodat deze weer up-to-date is.
U vindt ons op: **www.dehoornseschouw.nl**

Voorbereiding nieuw seizoen

Bij het Centrum Varend Erfgoed op het Oostereiland in Hoorn, zijn de voorbereidingen in volle gang.
De zwaarden, het rondhout en de mast krijgen hun jaarlijkse onderhoud.
Hoe het nieuwe seizoen er uit gaat zien is, vanwege de Corona, voor ons nog niet te voorzien.
We hopen in elk geval weer te kunnen gaan varen met gasten aan boord.

Vrienden van Stichting De Hoornse Schouw

Mensen die ons werk een warm hart toe dragen en ons daarvoor ook geldelijk willen ondersteunen, zijn onmisbaar in het uitvoeren van onze taken om het Hoorns varend erfgoed, te weten onze beide schouwen de HN1 en de HN20, evenals de beide fuikenboten, te behouden.

Voor een minimaal bedrag van € 15,- wordt u vriend van Stichting De Hoornse Schouw.
U steunt hiermee het onderhoud en het in de vaart houden van onze Historische Hoornse Schouwen.

Als vriend van Stichting De Hoornse Schouw:

- Ontvangt u onze nieuwsbrieven over het reilen en zeilen van de stichting.
- Wordt u uitgenodigd voor onze vriendenavond. Daar wordt u op de hoogte gesteld van de laatste nieuwtjes en wordt u een vaartochtje met onze schouwen aangeboden. De avond wordt afgesloten met een hapje en een drankje.
- Krijgt u 20% korting op de huur van een schouw.

Vriend van Stichting De Hoornse Schouw kunt u worden door een formulier in te vullen op onze website of door een mailtje te sturen naar onze secretaris Peter Bakker: secretaris@dehoornseschouw.nl.